

Oriëntaals georiënteerd

Swar Systems is een ontwikkelaar van virtuele instrumenten, speciaal voor muziek uit de Indiase regio. Met SwarPlug 4 krijg je hiervoor een complete bibliotheek tot je beschikking.

door **Eppo Schaap**
epo@interface.nl

SwarPlug 4 is een sampleplayer met een groot arsenaal gesampled Indiase muziekinstrumenten. Swar is al jaren bezig met het samplen van deze instrumenten en SwarPlug is inmiddels toe aan de vierde versie. Het gaat om slagwerk, getokkelde en gestreken snaarinstrumenten plus blaas- en toetsinstrumenten. Je koopt SwarPlug 4 inclusief een standaardbibliotheek van 67 instrumenten. Daarnaast zijn er inmiddels vijf uitbreidingspacks te koop met dieper gesampled specialismen als sitar, tabla, bansuri en tanpura.

Altijd zichtbaar

Voor het bespelen van de instrumenten heeft Swar een eigen sampleplayer ontwikkeld. Op zich begrijpelijk als je bedenkt dat producenten die bijvoorbeeld de Kontakt player van NI gebruiken, daar vaak een niet onaanzienlijk bedrag aan royalty's per verkocht product voor betalen. Het hoofdscherm van de plug-in waarin je de presets selecteert en instellingen maakt voor de klank, zoals een volume-enveloppe, legato en portamento, blijft altijd zichtbaar. Daarnaast maak je voor het rechter deel van het scherm met tabbladen een keuze uit extra functies. In het deelscherm Library kun je voor elke instrument specifiek geprogrammeerde authentiek klinkende midiloops afspelen. Hierover straks meer.

Bij Keymaps kun je de indeling van de samplegroepen over het toetsenbord zien met duidelijke namen voor de groepen. Je kunt hier ook zelf keygroups aanmaken met eigen parameterinstellingen en je kunt ze ook met zelf te bepalen key switches activeren.

SwarPlug voor iOS

SwarPlug is er ook voor iOS als au3-plug-in, voor gebruik in bijvoorbeeld Garageband, Cubasis of andere iOS-apps die deze plug-instandaard ondersteunen. De app is natuurlijk anders uitgevoerd dan de computerversie, en wordt voor € 1,09 standaard geleverd met alleen een sitar. Via in-app aankopen kun je de instrumentenbibliotheek uitbreiden.

info

- **prijs incl:**
- SwarPlug 4 \$ 279,- (standaard library)
- extra packs: \$ 25,-
- **distributie:**
Swar Systems, online
- **internet:**
www.swarsystems.com

specificaties

- vst2/vst3/au/aaax-plug-in
- effectbussen met eq en filter
- master fx; delay en reverb
- mpe-support
- de standaard plug-in bevat 67 instrumenten
- **expansion packs**
- pack 1: 8 percussie-instrumenten waaronder tabla
- Pack 2: swarmendal (Indiase harp)
- pack 3: tanpura (snaarinstrument)
- pack 4: sitar en surbahar
- pack 5: bansuri (houten fluit)

Er zijn zelfs vier bussen waarnaar je verschillende keygroups kunt routen met elk een eigen eq en low pass- of high pass-filter. Je kunt de routing ook besturen met velocity, zodat je met je aanslagsterkte bepaalt naar welke bus de klank gaat. Daarna volgt de master-effectsectie met delay, convolutie-reverb en algoritmische reverb.

Juiste tonen

Op het Scales/Ragas-scherm kun je allereerst kiezen uit een immens aantal voorgeprogrammeerde toonladders voor gebruik in Indiase muziek. Met schuifregelaars onder de noten kun je de stemming van afzonderlijke tonen ook in microtoonaafstanden veranderen als dat nodig is. Met Ignore Other Notes kun je alle tonen die niet in de toonladder vallen elimineren, zodat je nooit een 'foute noot' kunt spelen. Ook kun je hier de Aroha en Avaroha bepalen. Denk hierbij aan de onderliggende 'drone strings' van een sitar die normaal alleen meeresoneren met de andere snaren, maar waarop je ook de typische

dalende arpeggio's kunt spelen die zo kenmerkend zijn voor sitarmuziek. De Aroha en Avaroha kun je laten afspelen met een knop in de interface of met een triggertoets op je controller. Zelf opnemen van de Aroha en Avaroha en zelfs als midifile opslaan, is ook mogelijk. De toewijzing van die triggertoets verschijnt in het keymaps-venster. Het laatste tabblad brengt je bij de modulatiematrix, waar je de parameters van SwarPlug kunt koppelen aan controllers, aftertouch en velocity. Ook de parameters van de effectsectie kun je moduleren, waardoor je met deze plug-in veel verder kunt gaan dan traditionele muziek maken.

Ja, en dan is het uitproberen geblazen met de indrukwekkende lijst instrumenten die je lang niet allemaal kent. Gelukkig zijn ze ingedeeld in categorieën, zodat je in ieder geval

weet met welk type instrument je te maken hebt. De samples klinken over het algemeen goed, met uitzondering van een enkele preset (zoals de akoestische gitaar) die wat meer helderheid zou kunnen gebruiken, maar gelukkig is er de uitgebreide eq. De uitbreidingspacks zijn zeker de moeite waard om erbij te kopen en vormen naar mijn mening zelfs het hoogtepunt van het pakket. Met de sitar kun je veel typische speelwijzen van dit specifieke instrument realistisch imiteren, waaronder de genoemde Aroha en Avaroha, en de extreme pitchbend-stijl. De bansuri (houten fluit) klinkt levensecht en komt nog beter tot zijn recht met een breathcontroller, zoals in de een van de videodemo's van Swar duidelijk te zien is. De percussieklanken in pack 1 zijn ook zeer de moeite waard. Van elke preset kun je trouwens eigen variaties opslaan, want er valt genoeg te sleutelen aan standaard presets, zoals toevoegen van effecten en andere envelopes instellen. Het voert te ver om alle instrumenten hier te behandelen, maar op de website van Swar Systems vind je van elk instrument afzonderlijk een duidelijke audiodemo.

Loops ontleden

Als je met Westerse muziek bent opgegroeid, is het niet altijd eenvoudig om je in een Indiaas of anderszins exotisch muzikaal vocabulaire uit te drukken, nog afgezien van de vraag of een standaard pianoklavier daar het meest geschikt voor is. Daarom zijn er voor elk instrument loops toegevoegd die een realistische speelwijze laten horen op het gekozen instrument. Met de knop Lay-out wordt een extra scherm geopend waarmee je de elementen van de loop als blokjes in de onderste helft van het scherm ziet. Ze lijken op de parts uit je sequencer, alleen kun je er op geen enkele manier op ingrijpen. Het zou handig zijn als je op een of meerdere parts zou kunnen klikken om te horen wat er precies gebeurt. Gelukkig kun je een loop wel naar een track in

In het Scales/Ragas-panel kies je toonladder en microtuning voor het betreffende instrument.

De uitbreidingspacks zijn de moeite waard; ze vormen zelfs het hoogtepunt van het pakket

het oordeel

- + indrukwekkend aantal Indiase instrumenten
- + authentieke loops
- + raga tuning
- + effectbussen met eq en filters
- geen round robin sampling
- legato mag uitgebreider

je daw slepen en 'm daar verder bewerken. Dat is sowieso nodig om te transponeren, want je kunt de loops maar op een toonhoogte afspelen in de interface van Swarplug. Maar je kunt er dan uiteraard ook veel andere bewerkingen op loslaten en bijvoorbeeld zien welke controllers en pitchbend er worden gebruikt om de specifieke stijl te creëren.

Sinds enige tijd is midi standaard uitgebreid met extra expressiemogelijkheden. Gespeelde tonen van een instrument kunnen hierdoor verschillende klankkleuren en toonhoogtebuigingen of vibrato meekrijgen, vooral ter ondersteuning van moderne midicontrollers zoals de Linnstrument, Roli Seaboard en de Eigenharp. Bij realistische imitaties van snaarinstrumenten is dit een welkome uitbreiding, omdat je daar immers snaren afzonderlijk kunt buigen waardoor er binnen een instrument verschillende stemmingen tegelijk ontstaan. De Indiase sitar is hier een heel mooi voorbeeld van. SwarPlug ondersteunt dit ook, zelfs via twee midizones die hiervoor elk een aantal midikanalen toegewezen kunnen krijgen, want Midi Polyphonic Expression (mpe) maakt gebruik van verschillende midikanalen tegelijk om deze nieuwe mogelijkheden te realiseren.

Buigingen

Het werken met de interface van SwarPlug vraagt een korte inwerkijd, omdat het concept wat anders is dan je gewend bent van andere programma's, maar al snel wijzen de meeste zaken zich vanzelf. En anders zijn er nog de korte tutorials waar in het programma

direct naar gelinkt wordt. De presets zijn over het algemeen goed bespeelbaar, maar een traditioneel toetsenbord met modulatie en pitchbend-wielen heeft zijn beperkingen bij veel van deze instrumenten. Voor de blaasinstrumenten zou ik zeker een breath-controller aanbevelen en voor de subtielere toonhoogteversieringen werkt een Roland bender of Korg joystick beter dan een verticaal bewegend pitchbend-wiel.

Ik had wat moeite met het vinden van een goede legato-instelling voor blaasinstrumenten en snaarinstrumenten, maar uiteindelijk bleek de Portamento mode met de portamentotijd op nul het meest geschikt. Ook is het jammer dat de engine (nog) geen gebruik maakt van round robin-techniek, zodat snel herhalende tonen op een aantal instrumenten statisch kunnen gaan klinken. Dit valt het meest op in de midiloops met percussie. Volgens Swar is deze techniek wel mogelijk in hun engine, maar moeten ze dit nog praktisch zien te implementeren.

Conclusie

SwarPlug met de uitbreidingspacks herbergt waarschijnlijk de meest uitgebreide collectie Indiase instrumenten. De plug-in-engine is minder geavanceerd dan bijvoorbeeld de Kontakt player, maar doet zijn werk voor het grootste deel naar behoren. Hij ondersteunt mpe, kan omgaan met exotische toonladders en heeft authentieke loops aan boord. De behandeling van legatospel kan nog worden verbeterd, en meerdere samples voor round robin-gebruik zou de levendigheid van veel instrumentklanken ten goede komen. ■

INTERFACE XTRA

- walkthrough
- diverse tutorials
- demoversie